

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

329.15
'S-GRAVENHAGE,
Javastraat 68

M EI 1951 19

No. 108687
Bijl.: 1
Betr.: Beschouwing over
C.P.N.-activiteit

50462
15-5-51

V E R T R O U W E L I J K

Hiermede heb ik de eer Uwer Excellentie als
bijlage te doen toekomen een beknopte beschouwing over
de huidige activiteit van de Communistische Partij van
Nederland, aan de hand van inleidingen en discussies
onlangs op kadervergaderingen in diverse steden ge-
houden.

HET HOOFD VAN DE DIENST *Wag.*

H.W. Felderhof
Mr. H.W. Felderhof

Aan Z.E. de Minister-President,
te
's-Gravenhage

Aan Z.E. de Vice Minister-President,
Minister zonder Portefeuille,
Ministerie van Binnenlandse Zaken,
te
's-Gravenhage

Aan Z.E. de Minister
van Sociale Zaken,
te
's-Gravenhage

Korte beschouwing van de beraamde C.P.N.-activiteit, gebaseerd op inleidingen en discussies, gehouden in diverse kadervergaderingen van de laatste tijd.

Uit het verhandelde in C.P.N.-kaderbijeenkomsten, zeer onlangs in diverse grote steden gehouden, valt met vrij grote zekerheid op te maken welke acties in de naaste toekomst door de partij-leiding op de voorgrond zullen worden gesteld. Voorts werd tijdens deze vergaderingen nagegaan in hoeverre in het verleden gegeven werkopdrachten zijn vervuld.

Bij de dezerzijds uit het aldaar gesprokene geconcludeerde nieuwe taken werd mede aandacht geschonken aan het commentaar van de Partijleiding op het nieuw geformeerde Kabinet-Drees.

In de kadervergaderingen, welke vóór medio Maart j.l. dus vóór de kabinetsformatie werden gehouden, kwamen als bijzondere actiepunten naar voren:

- a. de strijd tegen het sectarisme;
- b. het uitbreiden van "De Waarheid" door abonné-werving, colportage-verkoop en obligatie-actie;
- c. de strijd tegen de Duitse herwapening

Op 17 en 18 Maart j.l. enige dagen na de formatie van het nieuwe kabinet, werd een vergadering gehouden van het Partijbestuur van de C.P.N.. Na een inleiding door H. GORTZAK en daarop gevolgde discussie, werd een resolutie aangenomen, waarin "de eenheid van actie tot strijd tegen de oorlogsregering "Drees" als leidend beginsel aan de orde is gesteld. Uitgaande van de stelling dat de lange duur van de toen zo juist beëindigde kabinetscrisis slechts te verklaren is uit "een toenemende onmacht van de verzwakte bourgeoisie" en "de toenemende tegenstellingen in haar rijen" wordt dan geconcludeerd: "dat daardoor grote mogelijkheden voor de actie der arbeidersbeweging en tot het aantrekken van bondgenoten uit andere kringen voor de verdediging van het levenspeel en van de vrede zijn ontstaan". Verder is in de betreffende resolutie als concrete opgave voor het vredeswerk gesteld het verlenen van de krachtigste steun aan het besluit van de Wereldvredesraad tot het stellen van de eis van een vredesverdrag tussen de zogenaamde Grote Vijf. Hoewel zulks niet in de tekst van de resolutie is verwerkt, blijkt toch uit publicaties over de eerder bedoelde Partijbestuursvergadering, dat besloten is tot het voeren van een krachtige ledenwerf-actie.

Wanneer de ter partijbestuursvergadering behandelde actiepunten op een zelfde wijze worden samengevat als hierboven is geschied met betrekking tot de daaraan voorafgegane kadervergaderingen, dan geeft zulks het volgende beeld:

- a. intensieve voortzetting van de strijd tegen het sectarisme;
- b. ledenwerf-actie;
- c. uitbuiten van mogelijkheden tot het voeren van actie door de arbeiders op de breedst mogelijke basis;

d. petitionnements-actie vredesverdrag Grote Vijf.

Zowel uit de verslagen van na de publicatie van de resolutie gehouden kadervergaderingen als uit artikelen in "De Waarheid" blijkt, dat het hierboven onder c. genoemde dient te worden geïnterpreteerd als het bevorderen van een massale of liever nog algemene werkstaking.

In de hier bedoelde kadervergaderingen viel het op, dat niet overal alle actiepunten tesamen het onderwerp van de bespreking uitmaakten.

In diverse gemeenten werden vergaderingen gehouden, waarbij slechts één onderwerp ter sprake werd gebracht.

En voorts, dat zowel inleiders als discussianten zich vaak niet of nauwelijks los konden maken van het eigen werk dat vrijwel steeds als het meest belangrijke werd beoordeeld. Het gevolg daarvan was, dat men zich in zijn bespreking vrijwel uitsluitend beperkte tot dat ene punt en aan de andere onderwerpen, geen of, vanuit partijstandpunt gezien, onvoldoende aandacht besteedde.

Met betrekking tot de strijd tegen het sectarisme in eigen rijen t.a.v. leden van de P.v.d.A. en het N.V.V., o.a. als voorwaarde tot het kweken van een basis ter bereiking van de zo gewenste grotere bereidwilligheid bij het Nederlandse volk tot het deelnemen aan de communistische acties tegen het programma van de huidige regering, blijkt, dat hieromtrent weliswaar geen verschil van inzicht bestaat, maar dat toch uit de discussies ter vergadering niet blijkt, dat reeds in betekende mate successen worden geboekt. Zelfs moest een C.P.N.- tevens N.V.V.-lid er ter vergadering van getuigen, dat een eigen partijgenoot hem niet steunde bij zijn werk in het N.V.V.

De opdracht tot ledenwerving is niet in de plaats getreden van de actie voor het dagblad "De Waarheid". Leden- en abonné-werfactie zullen parallel gevoerd worden. Uit vrijwel alle besprekingen, meer in het bijzonder uit die waarbij een inleider optrad, die aan de pers verbonden is, blijkt duidelijk, dat nog steeds geen halt is toegeroepen aan het verlies van Waarheid-abonné's, in weerwil van incidentele berichten in "De Waarheid" welke gewagen van locale abonné-winst.

Het terugwinnen van "bedankjes" en het werven van nieuwe abonné's geschiedt in veel te geringe mate. Ook over de obligatie-actie is men in het algemeen nog niet tevreden. De medewerking van "arcors" laat in het bijzonder in sommige districten, o.a. Rotterdam, blijkbaar nog te wensen over. Tekenend is, dat zelfs op kadervergaderingen van belangrijke districten zo nadrukkelijk de betekenis van de eigen pers moet worden verklaard. Mededelingen in "De Waarheid" over een stijging in de colportageverkoop worden bevestigd door uitlatingen van als insiders aan te merken personen.

De ledenwerfactie heeft op de vergaderingen waarvan het besprokene hier bekend is geworden, slechts terloops een punt van bespreking uitgemaakt. Uit recente publicaties in "De Waarheid" blijkt in deze een groeiende activiteit, o.a. gestimuleerd door onderlinge uitdagingen van districtsbesturen wie, in een "Vredelievende socialistische wedstrijd", de beste resultaten weet te behalen.

De activiteit ten behoeve van de internationale (communistische)vredesbeweging, heeft, blijkens de besprekingen in de bedoelde bijeenkomsten, niet het gewenste resultaat opgeleverd. Niettemin wordt deze campagne onverminderd voortgezet met gewijzigde doelstelling: het verzamelen van handtekeningen voor een wereld-petitionnement tot het eisen van een vredes-verdrag tussen de Grote Vijf. Het is echter opvallend, dat de toehoorders weinig belangstelling toonden. Zoals bekend werd met deze actie begonnen op 28 April j.l.. De massale inzet kon derhalve plaats vinden in de week, waarin het 1 Meifeest en de Bevrijdingsdag werden gevierd en de herdenking van de slachtoffers der bezetting plaatsvond. Blijkens publicaties in "De Waarheid" werd vooral op 1 Meifeesten actief aan de campagne gewerkt. Op een zeer onlangs gehouden werkersvergadering te Amsterdam werd door de inleider medegedeeld, dat in één week tijd aldaar 100.000 handtekeningen moeten worden verzameld, vooral van bekende persoonlijkheden en kaderleden van NVV en P.v.d.A..

Op de kadervergaderingen, welke gehouden zijn na de jongste maatregelen met betrekking tot het prijsniveau, werd met duidelijke spijt en soms felle verwijten vastgesteld, dat men op het juiste tijdstip niet geslaagd is in het activeren van de arbeiders. Volmondig is hier en daar erkend, dat partij en vakbeweging in gebreke zijn gebleven, de kaders blijkbaar bang waren om door te zetten en daarom een uitzonderlijke kans hebben gemist. Meer in het bijzonder zijn hierbij verwijten gericht aan de verantwoordelijke personen voor de bedrijfstakken haven en metaal. Uitdrukkelijk werd de noodzaak betoogd van spontane demonstraties door vrouwen en stakers. Natuurlijk is op de betreffende kadervergaderingen door de inleiders een les getrokken uit de gemiste kansen en is op welhaast hartstochtelijke wijze de noodzaak van de massale of liever nog algemene staking gesteld, waarbij is betoogd, dat staking in West-Europa winst betekent voor de Sowjet-Unie en de volksdemocratieën.

Als vaststaand kan worden aangenomen, dat de partijleiding is verrast door het snelle besluit van de Regering tot het toestaan van 5% loonsverhoging. Over het feit, dat men tevoren zelf een dergelijke eis, die dus werd "ingewilligd" had gesteld, werd angstvallig gezwegen. Ongetwijfeld beseft men in partijkringen, dat door de loon-corrigerende maatregel van de Regering hun de wind uit de zeilen werd genomen en betreurt men het de eisen niet bijtijds hoger te hebben gesteld.